

GAZETY POLSKIE

Anno 1736 N: 95.

Z *Warsawy* die 30. *Maj*. W przeszłą Niedzielę Najjaśniej sze Krolestwo Jchmć Porannemu y Nieszpornemu *aderant* w Kaplicy Pałacowey Nabożeństwu. Tegoż dnia JJ. WW. Jchmć PP. Tarło Lubelski, Czapski, Pomorski Woiewodowie po Pożegnaniu Nayiaśn. Krolestwa Jchmościow *ad propria* z tą odia chali.

Dnia dzisieyszego J.K. Mość Regiment Drabantow *de novo* moderunkiem przybrany, pod Komendą W. Jmci Pana Generała Majora Polensa zostający lustrował. Który Woyskową ceremonią Krola Jmć powitał

W przeszły Poniedziałek J. W. Jmć X, Kobielski Nominat Kamieniecki Dziekan tuteyszy przy zaczynaiący się Prześ: Kapitulę J. W. Jmci X. Nuncyusza *Sedis Apostolica*, tudzież JJ. WW. Jchmciow XX. Załuskiego Biskupa Nominata Łuckiego Kanclerza Wiel: Koron. Moszyńskiego Biskupa Inflant: skiego, Dębowskiego Nominata Płockiego, także y JJ. WW. Jchmciow XX. Prałatow, Kanonikow tuteyszych *Solennissime* u siebie traktował. Dnia wczorayszego *Collegium Vicariorum* tenże J. W. Jmć X. Dziekan y innych wielu częstował.

Sądy Assessorskie według Ordynacyi J. W. Jmć X. Kanclerz W. Kor. *sedulissime* sądzi, który nie dawnemi czasy dla przybycia J. W. Jmci P. Ossolińskiego Podskarbiego W. Koron: Pałac ewakuowawłszy, Rezydencyą swoją do Pałacu J. W. Jmci Pani Woiewodziny Inflant: skiej przeniósł.

J. O. Xżę Jmć Lubomirski Woiewoda Krakowski dnia wczorayszego z Łancuta szczęśliwie tu zawitawszy *Salutationis* u Nayiaśn. Krolestwa Jchmciow expedyował Audyencyą.

Są tu *presentes* JJ. OO. JJ. WW. Jchmość Xiążęta, XX. y PP. Lubomirski Krakowski, Czartoryński, Ruski Woiewodowie, Załuski Kanclerz W. Koron: Moszyński, Biskup Inflant: ski, Graff Dunin Kasztellan Radomski Marszałek Krolowey Jmci, Mniszech Marszałek Wielki Koronny, Sapieha Kanclerz Wielki W.X.Litt. Moszyński Podskarbi Nadw: Konny, Dębowski Nominat Płocki, Kobielski Nominat Kamie: niecki

niecki Kanclerz Krolowey Jmci. Dębowski Pisarz Koronny, Wysocki Kustosz Warszawski, Mniszech Podkomorzy W. X. Litt. Mniszech Łowczy Koronny, Grabowski Instygator Koronny, Graff Dunin Regent Litewski, Suski Regent Koronny, y innych wielu! Celsarcki, Moskiewski, Dunski Olen-dercki, Ministrowie, Celsarcki, Moskiewski, y Brandeburski; Rezydenci &c.

Coś tu *musfiatur*, Ze Portha Ottomańska na Dywanie Nayaśniey (zgo Krola Jmci AUGUSTA III. już *recognovit*, co za powziętą zupełnieyszą wiadomością doniesie się. Z łaski Pa-na BOGA wziędzie *ad vota populi* spokoyno, y *ad sermam antiqua Reipubl: circa Libertates & Immunitates Regni* wlystkie *subsellia* reassumowały się. Prowianta dla dla Woysk à *die 15. presentis* już ustały.

Z Lublina die 21. Maj. Z tego mieysca donosi się, iż dnia wczorajszego z raną J. W. Jmć P. Kościelski Deputat Kali-cki po dwu niedzielney gorączce z tym się pożegnał światem, ktorego Ciało samym mrokiem tegoż dnia *in numerosissima Assi-stentia* WW. Zakonow, y J. O. Trybunału tuteyszego, iako też y rożnych Jchmciow *ad presens* się tu znajdujących do Ko-ścioła WW. OO. Dominikanow wyniesieno *processionaliter*. J. W. Jmć P. Rzewuski Krayczy Koronny do tąd tu *invigilat* sprawie swoiey, który na dniu dzisieyszym cały J. O. Trybu-nał solennie traktował.

Z Wilna die 19. Maj. J. O. Trybunał Główny W. X. Lit. pod dyrekcyą J. O. Xiążęcia Jmci Krayczego W. X. Litew. *soluta praxi* sądzi się JJ. WW. Jchmość XX. Zienkowicz Bi. skup Wileński, Karp Nominat Zmuydzki tu rezydują. Sey-miki tuteysze Antekomicyalne wlicznym zgromadzeniu WW. Jchmściow PP. Urzędnikow Ziemskich & *Nobilitatis in loco so-lito* szczęśliwie zakończył się. Wileński Seymik pod Dyre-kcyą W. Jmć P. Petruszewicza Cześnika y Podwojewódzkiego tuteyszego. Smolenski, pod Dyrekcyą W. Jmci P. Burzyń-skiego Instygatora W. X. Lit. y Pisarza Trybunału tuteyszego. Starodubowski pod Dyrekcyą J. W. Jmci P. Zaby Kalztellana Połockiego; Olzmiński; y Trocki Seymik nie doniesiono pod czyją Dyrekcyą agitowały się.

Ze Lwowa die 23. Maj. Garnizon Buławy Polney Ko-ronney na *Prasidium* tuteyszego Miasta pod Kommendą W.

W
Ma
tibu
fru
Z
W.
tis
skie
dnic
się
Kon
li
na
y
rosta
now
zbliz
sweg
szego
raz
lati
Mun
ku
nuow
Kosci
wano
In
Krola
tis
famo
razeg
Msci
Przez
Z
tyi
skrom
pod
zgodu
jowiki
Socha
nik
Turk
Ozak

159
20

Z Kamieńca die 20. Maj. Seymik Pofelski Przeświętego Woiewodztwa Podolskiego pod Dyrekcyą W. Jmści Pana Makowieckiego Cześnika Podolskiego *cum omnibus Solemnitatibus* szczęśliwie zakończył się. Poślem od J. K. Mości z Instrukcyą był. W. Jmć P. Kuniecki Miecznik Łatyczowski.

Z Halicza die 8. Maj Wiazd solenny *apparatu splendido* ozdobiony J. W. Imci P. Kurdwanowskiego Kasztellana Halickiego *die sta. praesentis* odprawił się *in termino* Seymikon *prae fixo*. Zgromadzili się do bliżkiego Konwentu *sub titulo* S. Stanisława. WW. Ichmoć PP. Urzędnicy Ziemiańscy y Grodzy w wielkiej frekwencyi, y tam powitawszy się J. W. Imci P. Kasztellana *concomitabantur* w Asystencyi Dragonij Konney y Chorągwi Polskich: W puł drogi od Miasta drogę zajęchali JJ. WW. Ichmć PP. Potoccy Wnukowie J. W. Imci P. Hetmana W. Koronnego to jest JJ. WW. Jmć PP. Wojewodzie Smoleński, y Kasztellanie Lwowski, gdzie Imć P. Woiewodzie iako Powiatowy Starosta Kołomyjski *stipatus numerosissimo Comitatu* Urzędnikow y Ziemianow swego Powiatu, tudzież Przyjaciółami y Asystencyą domową zbliżywszy się do J. W. Imci P. Kasztellana, złożył Imieniem Oycaswego J. W. Imci P. Woiewody Smoleńskiego, iako Starośty tuteyszego komplement *Salutationis*. A zaś W. Imć P. Benue iako Chorąży tegoż Powiatu Imieniem całej Ziemi *deposuit* powinszowanie *Colati* od Najjaśn. Krola Imci AUGUSTA III. szczęśliwie Panującego *Muneris* &c. Mowę tę poprzedziło huczne z Armat strzelanie na Zamku lokowanych, y z ręczney strzelby, które się *incessantibus ictibus* kontynuowało poty, poki J. W. Imć P. Kasztellan z konia nie z siadł do Kościoła, w którym przy odgłosie Armat *Te DEVM laudamus* śpiewano. Zagaił *post bac* Seymik J. W. Imć P. Kasztellan, a iako w polu za zieczaniem się z Powiatem Kołomyjskim wyliczał Dobroć Najjaśn. Krola Imci, y prezentował obligacyą Ichmciom *Concivibus*, że mu *vo-rit & plausibus assistere* raczyli, tak y przytym zagaieniu powtórzył toż samo. Y tak szczęśliwie pod Dyrekcyą W. Imci P. Branickiego Chorążego Halickiego Seymik tuteyszy doszedł. Poślem był od I. K. Mości z Instrukcyą J. W. Imć Pan Potocki Starosta Kołomyjski. Przez dni cztery J. W. Imć P. Kasztellan tu solennie traktował.

Z Łatyczowa die 18. Maj W. Imć P. Bukowski Regimentarz Partyi Podolskiej y Ukrainkiej, z Baru ma się na Ukrainę ruszyć, dla poskramienia swawolnych Haydamakow. Seymik Braclawski w Winnicy pod Dyrekcyą J. W. Imci P. Rzewuskiego Pisarza Polnego Koronnego zgodnie stanął. Pośłami do J. W. Imci P. Potockiego Woiewody Kijowskiego Hetmana W. Koronnego WW. Ichmć PP. Swidziński Podstoli Siochaczewski, Zwolki Michałowski Podczaszny Bracławski, Filarki Stolińnik Dobrzyński, z powinszowaniem Buławy Wielkiej w dezygnowani. Od Turków jest wiadomość, iż w Miastach Pogranicznych iako to w Kilyi, Oczakowie, Bihorodzie y Benderze *agentur Praefilia* Turckie.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.

Anno 1736.

160
Z *Peterburga die 20. Aprilis*. W przeszły Czwartek Posel Per-
ski, ktorego Szach Abbas III. przez tamecznego Wodza *Tha-*
mas Kulikana do Nayiasnieyszey Monarchini naszey wyprawił,
publiczny wiazd swoy iako naywspanialey doprawił do tute-
czney Rezydencyi, nazaiutrz po wiezdzie o trzediey godzi-
nie z południa, do publiczney Audyencyi od Pani Naszey był
przypuszczony. *die 14. praesentis* ciało świeżo zmarłego Jmci P.
Jagodzińskiego Ministra *Status* y Generała *Enscheff* z wspaniałą
pompą do Mănasteru Newkowkiego odwieziono. Powrócił
tu także przed kilku dniami Xiążę Imć *Galliczyn*, ktory od
niemałego czasu w Persyi był Posłem Rossyjskim, dla uczy-
nienia Nayjaśn: Monarchini Naszey *de peractis* w tamtym
Państwie relacyi. Imć P. Generała Feltmarzaśka *de Lacy* nie
tylko powrotny Imperatorski zaszedł Ordynans, żeby czym prę-
dzej z mianym pod swoją kommendą Woyskiem do złączenia
się z Imć Panem Feltmarzaśkiem Minichem pośpieszał, ale toż
samo Hanowi Kałmuckiemu pod protekcyą Dworu naszego bę-
dącemu *injunctum*, ażeby woysko Rossyjskie koło Azowa y w
Azowie znaydujące się jeszcze 25. Tyśący ludzi zmocnił. Te-
muż Hanowi Nayjaś. Monarchini Nasza tytuł wielkiego Xią-
żęcia y Wodza wszystkich Tatarskich Hufcow z pewnych ra-
cyi w tymże ordynansie swoim dokłada; iakoż iuż jest wiado-
mość, że przerzeczony Han. pod kommendą dwóch synow
swoich wyżej wyrażoną liczbę woyska, w przod przed sobą
wyprawił, y sam się w krotce ruszyc ku Azowu ma.

Z *Wiednia 11. Maj*. Nayiasnieyszy Cesarz Jmsc z całą
Familiją swoją do tych czas w *Laxenburgu* znaydujący się przy
zupełnym zdrowiu często się słowami zabawia, iednak przy-
rey rozrywce niektóre godziny, *etiam publicis* zostawiaie,
kiedy często gęsto sam *in Persona* na Radach sekretnych
bywa przytomnym. Przybył do Dworu naszego świe-
żo Kuryer z *Peterburga* z *expressją*, że Nayjaśn: Monarchi-
ni Rossyjską, nie tylko całym sercem z ułożonych da po-
włizechnego Europy pokoju między Cesarzem Jmcią y Fran-
cyą.

169
201

cyą punktów jest kontenta, ale sama *ultra* dla tym mocniejszy y trwalszego *in premissis* skutku, Gwarrancją swoje *offerit*, życząc sobie, ile możność będzie, ieszcze do tego *contribuere*, żeby iako naygruntowniey Francją z Domem Cesarzkim zjednoczyć. Każdy zaś dochodzić może, iż konfidencya y dobra kointelligencya Rossyjskiego y Francuzkiego Dworow co raz się bardziey szerzyć poczyną, iakoż świeżo Kurjer z Paryża z pewnym projektem *commerci* do Peterburga wyprawiony, aktualną tegoż projektu miał nazad przywieść ratyfikacją. Ze Dwor nasz nie zaraz straty-owego Walecznego Xiążęcia Eugeniusza zapomni, nie tylko z pompy w wyprowadzeniu ciała jego do Kościoła S Szczepana poznać, ale i rząd dochodzić możemy, że wtymże Kościele do przyszłego aktu pogrzebowego nad zwyczaj wielkie czynią gotowości, którą apparencją wprzod Cesarz Jmć zlustruie, y dopiero dzień tegoż aktu *determinabitur*. Wakuiąca pośmierci tego Xiążęcia Eugeniusza *Superioris Consilij Bellici* Prezydencya Jmści P. Graffowi *Königse* ma *cedere*, inne zaś po nim wakujące miejsca, do dalzey dyspozycyi zatrzymują. List Xiążęcia *de Montemar* Feltmarszałka Hiszpańskiego we Włoszech komendę mającego, do Jmści P. *Kevenhüllera* Feltmarszałka Cesarz.skiego pisany te ma w sobie *formalia*: Iż iako już *actu* dwa transporty z Woysk Hiszpańskich za ordynantem Pryncypała swego do Katalonij uczynił, wyprowadzając z Włoch toż Woysko Hiszpańskie, tak też nieomieszka wprędyce resztę woyska okrętami wyprowadzić, aby z tym miano w animadwerlyi, z jaką ze'ozą Pryncypał lego pko'u powszechnego życzy y żeby się do oładzenia Toskanu, Parmy y Placencyi nowym garnizonem *de tempore* przysposobiono, ieczeliby zaś w czymkolwiek asystencyi jego ieszcze potrzebowano; tedy wszystko według danej sobie od Pana swego plenipotencyi z wielką ochotą uczyni. Po odebraniu tego listu zaraz przerzeczony Feltmarszałek nasz kilku Regimentom z Ferraryi ruszyć się na te miejsca kazał. Tym się tedy sposobem pędzey nad spodziewanie cała we Włoszech zakończy rewolucya, kiedy sami Hiszpanowie naszych *ad apprehendendam possessionem* zapraszają.

Z Paryża die 4. Maji Według relacyi z Livorno tu zachodzącey Transport Woyska Hiszpańskiego do Katalonij, w
dro.

162
drodze na Morzu wielkiemu podlegał szturmowi, pod czas
ktorego na 800. Hiszpanow utonąć miało. Jmć P. *Szmerling* Po-
seł Cesarski u Dworu naszego będący, częste z Kardynałem
Jmcią *de Fleury* miewa konferencye, przemyślając o sposobach
żeby resztę *Lapidum offensionis in ordine* do uspokojenia powsze-
chnego *amovere*: Wczoray do tegoż Posła Cesarskiego przy-
biegł Kuryer z Wiednia, który między innemi listami, *etiam*
list ręką samego Cesarza Jmci pisany Krolowi naszemu oddał.
Tenże Kurier przywiozł także zprojektowany *offensivi & de-*
fensivi fadcris między Naszym a Cesarskim Dworami od
Jmci P. *du Theil* Posła Francuzkiego fundament, który wkrót-
ce *ab utrinq;* z koncentrowany y ratyfikowany będzie. Dwor
nasz dwuch nie długo po sobie do Konstantynopolu wyprawił
Kuryerow, racyi y relacyi z czym by to było? ieszcze niemożna
doćiec. Według ostatnich z Włoch listow, trzeba się powrotu
Woysk naszych z tamtego Kraiu spodziewać do Ojczyzny *cum*
exitu terazniejszego Miesiąca, dla czego Ministrowie, do kto-
rych ta dyspozycya należy, iuż nie tylko na konfystencyą,
onych, miejsca obmyślają, ale też *de subsistentia solliciti*, wypra-
wili Stanowniczych do zapisania gospod: Mamy wiadomość
z Rzymu, że się tam tak gwałtowny pokazał ogień, iż większa
część Miasta w popioł poszła, y Ociec S. ledwo się przed tak
nagłym pożarem reiterował.

Excerpt listu z Konstantynopola die 12. Aprilis Stylo ve-
teri do Warszawy pisanego 1736.

List J. WW. Mści Pana *die 28. Febr.* do mnie pisany miałem
honor *die 1. Aprilis* odebrać, za który, jako też y za obszer-
ną wiadomości *Statu* komunikacyą, iako nayuniżenieny dzie-
kuie, oraz y łaskę J. K. Mści, którą mi za wierne w Interes-
fach Jego, świadczone usługi moje, *recognoscere* raczy, z po-
winnym adoruje respektem. Jmści Panu Stadnickiemu kom-
munikowałem te *Contenta* listu, które się do osoby Jego regu-
lowały.

Die 7. Praesentis będąc ja, y Rezydent Cesarski y Jmć P.
Baron Tallmann na audyencyi u Wezyra, tośmy w interesie Jm
Pana Stadnickiego sprawili, że go nam uwolnić akkordowano,
y mamy nadzieię że w przytżyty tydzień do Nas powroci, oczy-
mesmy go iuż listownie upewnili. Ia

163
Ja rozumiem że się to wszystko dzieje dla terażniejszych
zaczętych wojennych operacyi, ile kiedy *die sta praesentis* s. v.
z Azowa, Krymu, y inszych pogranicznych mieysc tę odebra-
lismy wiadomość, że z iedney strony Woyska nasze *die 19na*
Martij s. v. Fortecę Azow lądem, y morzem obległszy, oblo-
kowały, a przed trzema dniami powtorna przyszła wiadomość
że przerzeczona forteca już *actu* wzięta, ale się ztym ielzcze
bardzo taiz. Z drugiey zaś strony znaczne Woyska ruszywszy
się dwiema kolumnami od Ukrainy iedna masieruie do O-
czakowa druga do Orkapy, alias Perekopu. Wiakim strachu
y zamieszaniu dia takich okoliczności Turcy zostawać mu-
szą zwlaszcza, gdy teraz żadnych sił nie mają, łatwo się J.
W. Jmść. Pan domyslić możesz. *Ministerium* tuteysze wszel-
kie bierze szkodki, aby mogło *resistere ab extra*, & *ab intra* za-
wziętemu pospolstwu, wszelkiego oraz przykładając starania,
a żeby *debilitatem Status sui* utać.

W przeszły Poniedziałek, to iest *die sta praesentis* odpra-
wił się tu generalny Dywan, na którym Duchowne, Swię-
kie, y Woienne przytomne były Stany, materya zaś tey wal-
ney Rady była: siły nasze, oblokada Azowa, y marsz Woysk
naszych do Perokopu; y *conclusum*, aby znami *defensivè*, a nie
offensivè postępować, dalej była kwestya czyli mie iuż wziąć w
areizt, czyli nie? na co *Reiens Effendi* replikował, a żeby się
ielzcze z tym zatrzymywać, y uważać iakie Woyska Rosyji-
skiego dalsze będą procedery, y tym zaś czasem życzył mieć
exploratos sensus Ichmćiów PP. Ministrow Angielskiego y Ho-
lenderskiego iako Ich Przyjaciół. Co y *die sta huius subsecutum*
kiedy Wezyr Wielki wezwawszy do siebie na Audyencyą Jm
P. Fakocra, y J. P. Kahlkuhna, a *in crastinum* Rezydentą Ce-
sarskiego Jmości P. Tallmana, żalił się bardzo przed niemi na
Dwor nasz, powiadając że z Portą nieśpodzianie, y na przeciw
wszelkim danym assekuracyom Woynie zaczyna żadney nie
czyniąc wzmianki o naszej przed niemałym czasem *in scripto*
Jmći daney klarygacyi. Przerzeczeni Ministrowie odpowie-
dzieli mu, iak z nich kazdemu własny pozwalal Interess, ośo-
bliwie replikował Jmć P. Tallamn, że się Dwor Rosyjski
dawno z tym klarygował co go do terażniejszey przywiodło
rezolucyi, y iako Han Tatarski do tego był powodem, kiedy
do

104
do Prowincyi Jey Imperatorskiego Wieliczeństwa przy czar-
nym Morzu wtargnął: na tym się cała zakończyła Audyencya,
y daley *usq; ad hunc presentis* nic osobliwego nie wyniknęło.

Jak powiadaią to ielzcze ieden (po zakończonym Bajar-
anie, który się tu dnia 11. *currentis* odprawować będzie) Ge-
nerálny Dywan zapewne nastąpi, dla czego obawiają się wiel-
kiey Mutacyi, *Status*, y Regencyi przez coby się *alias* całe Ich
opus odkryć mogło, y chcą na nim wszelkich użyć sposobow,
ale ia wątpię, żeby pod czas teraznieyszey Kampanij co wsko-
rali, ponieważ y sił nie mają y *Ministerium* we wszystkich dzie-
łach bardzo *lente* postępuie nam wszelką śatwość pokazując, y
może być że to całe *opus* przez negocyacyą ułatwić zamyślają
Jako to Wezyr Wielki przy Audyencyi Ichmćiom PP. Mini-
strom Cudzoziemskim dał już do wyrozumienia, wszelką Dwo-
rowi naszemu deklarując satisfakcyą. Czas pokaże, iak daley
postąpią, o czym ia dokonam poki nie będę w arefzt wzięty
J. WW. Mśc Panu czynić będę informacyą.

Wzwyż mianowane Punkta jużem przed trzema dniami
nápisał, bom się niespodziwał do tych czas być wolnym.
Dzień pierwszy Bajaranu szczęśliwie się zakończył, co zaś na
nim *conclusum*, do tych czas tego dociec niemożę.

O dziełach Perskich u nas *altum silentium*. Ze Forteca Azow
wzięta, y Woylka nasze daley inaszerują wszyscy mię dobrzy
naši Przyjaciele o tym upewniają; Ze zaś *Ministerium* tuteysze
niema woli nas rozdzielić, ale rączy dyfferencye terazniey-
sze dobrocią, y przez negocyacyą ułatwić, y z tego mo-
żna doysć, że do tych czas nie jest w arefzt wzięty, czemu się
wszyscy barzo dziwią. O pokoju z Perłami nie iakoby stanał,
chcą tu twierdzić, ale się to wszystko tylko dla Bajaranu dzie-
ie. &c. &c.

Okradziono niedawno W. Jmći Pana Nakwaskiego Pisarza
Ziemi Wyszogrodzkiej w Zakroczymiu iadącego do Warszawy na
Sześćdziesiąt tysięcy, zaczyn ielzeby się gdzie zianął Człowiek zro-
stu Średniego, gruby, czarniawy, brwi rudawe, wąsy białawe opowazy
trochę, konia mający gniadego Wkrański, bez odmiany trochę się,
Kozak Nacyonalny; uprasza się aby dla miłości Boskiej & amore cha-
ritatis proximi tej Szkodzie succurrendo takowego człeka poima-
li, y tu do Warszawy do Generalnego Połstambtu Koronnego o tym da-
li znać, obliuguie się W. Jmć P. Pilsarz Wyszogrodzki każdemu